

Savivaldybių žinios

LIETUVOS SAVIVALDYBIŲ ASOCIACIJA

Nr. 11 (680)

2014 m. balandžio 5 d.
Kaina 2,25 Lt
Išleista šeštadieniais

Raseinių rajono savivaldybė gręžiasi į seniūnijas

Daugelyje šalies savivaldybių tarybų kaip tik dabar pateikiamos ataskaitos gyventojams. „Savivaldybių žinios“ lankėsi savo bendruomeniškumu garsėjančioje Raseinių rajono savivaldybėje, kurios meras Algimantas Mielinis (nuotr.) pernai buvo apdovanotas „Aukso kėbulė“ už kaimo bendruomenių iniciatyvų skatinimą, ir domėjosi, kaip šiai savivaldybei sekėsi dirbti 2013 m., kokie jos artimiausi planai, rūpesčiai ir pasiekimai 4–5 p.

Romo Gurklis nuotr.

Klaipėdos netenkina antraeilis vaidmuo skirstant viešuosius finansus

Centrinei šalies valdžiai perskirstant finansus, kurie buvo numatyti uostamiesčio viešajai infrastruktūrai ir čia veikiantiems bei planuojamiems nacionalinės reikšmės kultūros ir sporto objektams, uostamiesčio vadovai primena apie abipusių įsipareigojimų svorį 6 p.

Ar seniūnijų valdymo forma atitinka šių dienų poreikius?

Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto biuro vedėjas Bronius Kleponis kviečia pasvarstyti, ar Vietos savivaldos įstatyme numatyta ir dabar galiojanti vienoda teisinė seniūnijų forma tikrai atitinka šių dienų poreikius 10 p.

Kiek mums reikia atliekų deginimo įmonių?

Matydami didelį gyventojų susirūpinimą švarios aplinkos išsaugojimu, Seimo nariai surengė konferenciją „Atliekų deginimo įmonių poreikis Lietuvoje“, kurioje šia aktualia tema kalbėjo kompetentingi, visuomenėje žinomi specialistai ir mokslininkai 15 p.

RASEINIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖ

GRĖŽIASI Į SENIŪNIJAS

Ingrida Vėgelytė

1934 m. buvusioje Raseinių m. turgaus aikštėje pastatytas Lietuvos Nepriklausomybės paminklas, vėliau pavadintas „Žemaičiu“, simbolizuojantis žemaičių stiprybę ir atkaklumą kovoje už laisvę (aut. Vincas Grybas)

Daugelyje šalies savivaldybių tarybų kaip tik dabar pateikiamos ataskaitos: taryboms atsiskaito savivaldybių įmonių ir įstaigų vadovai. Kai kurie savivaldybių merai jau yra parengę, kiti rengia savo ataskaitas. „Savivaldybių žinios“ lankėsi savo bendruomeniškumu garsėjančioje Raseinių rajono savivaldybėje, kurios meras Algimantas Mielinis pernai buvo apdovanotas „Auksine krivule“ už kaimo bendruomenių iniciatyvų skatinimą, ir domėjosi, kaip šiai savivaldybei sekėsi dirbti 2013 m., kokie jos artimiausi planai, rūpesčiai ir pasiekimai.

Aplankyto Raseinių rajono savivaldybės 7-ojo šaukimo tarybos 62-ojo posėdžio darbotvarkės didžiąją dalį sudarė ugdymo ir medicinos įstaigų vadovų, mokyklų direktorių ir savivaldybės įmonių (Raseinių butų ūkio, „Raseinių komunalinių paslaugų“, „Raseinių vandens“, Raseinių šilumos tinklų, Raseinių autobusų parko) direktorių veiklos ataskaitos. Posėdyje pritarta Kontrolės ir audito tarnybos ir savivaldybės administracijos kontrolės būklės ataskaitoms. Priimtas sprendimas ir dėl Raseinių rajono savivaldybės 2013–2015 m. strateginio veiklos plano 2013 m. vykdymo ataskaitos. Tarybos nariai pasveikino gimtadienius šventusius kolegas Vaidą Kuzmarskį, Kristiną Viršilienę ir Romaldą Zubiela.

Raseinių rajono savivaldybės 2013–2015 m. strateginį veiklos planą sudarė 12 programų. Plane numatyta įgyvendinti keturis strateginius tikslus: pagerinti valdymo kokybę, efektyviai panaudojant žmogiškuosius ir finansinius išteklius; sukurti saugią socialinę aplinką, teikiant kokybiškas švietimo, kultūros, sporto, sveikatos apsaugos, socialinės paramos paslaugas; sukurti palankią aplinką piligriminiam turizmui, verslui ir kaimo plėtrai, išsaugant kultūros paveldo objektus; modernizuoti ir pritaikyti viešąją infrastruktūrą šiuolaikiniams poreikiams, užtikrinant efektyvų atliekų tvarkymą ir kraštovaizdžio apsaugą.

Pavyzdžiui, pagal strateginio tikslo kuriant palankią aplinką piligriminiam turizmui, verslui ir kaimo plėtrai kriterijus Raseinių rajone apsilankusių turistų skaičius 2013 m. didėjo 2 proc., palyginti su 2012

m. (2012 m. buvo 5 proc., 2011 m. – 10 proc.). Smulkiojo ir vidutinio verslo įmonių bendras skaičius rajone 2013 m. padidėjo 0,6 proc. Taip pat buvo įregistruota mažiau naujų įmonių nei 2012 m.: 2013 m. – 37 įmonės, 2012 m. – 57 įmonės. 2013 m. čia buvo 2973 veikiančios ūkiai (2012 m. – 2944, 2011 m. – 2964).

Vertinant strateginio veiklos plano programų priemonių vykdymo rodiklių pasiekimą, bendras vykdymo procentas šioje savivaldybėje sudaro 92 proc.

Per tarybos posėdžio pertrauką kalbintas meras A. Mielinis tvirtino, kad šiemet prie europinių projektų savivaldybė prisidės 10,5 mln. Lt: „Toks yra 2014 metams mūsų suplanuotas biudžetas. Kaip Raseiniams tai daug, nes mūsų biudžetą, savivaldybės dalį, sudaro 37 mln. litų, o bendras – 89 mln. litų.“

Meras pasakojo, kad 2013 metus savivaldybė pradėjo su skolomis – įsiskolinusios buvo visos biudžetinės įstaigos, seniūnijos, savivaldybė turėjo skolų Autobusų parkui, komunalininkams.

„Įsiskolinimai buvo dideli, vien Autobusų parkui buvome skolingi 700 tūkst., bet metus baigėme tik su 240 tūkst. litų įsiskolinimu. Metų pradžioje komunaliniam ūkiui buvome skolingi per 600 tūkst., baigėme metus tik su 200 tūkst. litų skola. Būtume tuos įsiskolinimus padengę visiškai, jeigu nebūtume gavę akibrokšto iš Finansų ministerijos, iš kurios neatgavome per 900 tūkst. litų GPM, kuriuos jau buvome susiplanavę. Negavo ir kitos savivaldybės. Aiškinta, kad kitur buvo didesnių įsiskolinimų, tad pamatę mūsų gerą balansą ir tai, kad mes tvarkomės, ėmė ir apkarpė mūsų lėšas. Tai kyla klausimas – kam mums taupyti, jei kitų skolas išdalija mums, nukirpdami mūsų finansavimą“, – atviravo meras.

A. Mielinis teigė, kad pernai savivaldybė iš tiesų labai taupė, tad visos jos įstaigos metus baigė be įsiskolinimų: „Atlyginimai išmokėti, komunaliniai mokesčiai, elektra, šiluma – taip pat apmokėta. Sausio 1 dieną už šilumą per visas biudžetines įstaigas tebuvo skolingi tik 3800 litų.“ Išsiveržti iš užburto skolų rato pavyko nelen-

gvai. Ypač daug dėmesio skirta švietimo ir ugdymo įstaigų išlaidoms už patalpų šildymą. Palyginti su praėjusiais metais, už šildymą savivaldybė sutalpė 0,5 mln. Lt.

„Tikrai nešalome, gyvenome šiltai, tik pradėjome skaičiuoti. Sudariau visų mokyklų, darželių ir kitų švietimo įstaigų lentelę, kurioje surašiau, kiek kiekviena įstaiga moka už patalpų kvadratinio metro šildymą. Ją išsiunčiau įstaigų vadovams, su kuriais sutarėme, kad šildymo sezono metu kaina neturi viršyti 25 litų už kvadratinį metrą. Manau, kad ir daugiabučių gyventojai būtų laimingi tilpdami į šį rodiklį. Tada vadovai pradėjo planuoti, užsakinėti iš šilumos tinklų kiek reikia, o ne tiek, kad reikėtų laikyti atidarytus langus. Pradėjome ieškoti priežasčių, dėl kurių atsiranda šilumos nuotėkis. Pradėjome tvarkytis, ir dalykai buvo išspręsti“, – dalijosi patirtimi A. Mielinis.

Todėl jam buvo malonu pasigirti, kad išbridus iš skolų savivaldybė jau pajėgi finansuoti savo įmones: „Sudarėme programą ir savo įmonėms duodame savivaldybės lėšų technikai įsigyti, gamybos ištekliams atnaujinti. Komunaliniam ūkiui šiemet skiriame 300 tūkst. Tiek pat ir Autobusų parkui naujiems autobusams įsigyti, Šilumos tinklams, „Raseinių vandenims“, kad įmonės teiktų kokybiškesnes paslaugas gyventojams.“

Kaip ir kitose savivaldybėse, Raseinių rajone daug dėmesio skiriama naujiems šilumos katilams diegti, kad kuo greičiau būtų atsisakyta mazu to ir krosninio kuro ir visiškai pereita prie pigesnio biokuro.

„Šiuo metu įgyvendinamas 7 milijonų vertės projektas Raseinių katilinėje, kuri bus rekonstruota ir pastatytas naujas katilas. Sausį pasirašėme sutartį su Ūkio ministerija dėl finansavimo Ariogalos katilinei, kur katilą irgi pakeisime nauju. Taip pat esame gavę finansavimą ir atnaujinsime šilumines trasas Raseiniuose ir Ariogaloje. Įgyvendinus šį projektą mūsų rajone trasos bus atnaujintos 95 proc.“, – pasakojo rajono meras. Jis tikisi per 2014 metus ir 2015 metų pirmąją pusę šiuos darbus atlikti.

Kitas platus darbų baras – vandentiekio nuotekų įrengimas savivaldybės seniūnijose. „Mieste su 2000 gyventojų pagal naująją programą vandentiekio nuotekų įrengimas finansuojamas 50 proc. Todėl dabar rengiame projektus mažesnėse gyvenvietėse, kur europinis finansavimas yra 80 proc. O Raseinių mieste tai daryti bandome patys savo įmonės lėšomis. Šiais metais numatyta 700 tūkst. litų savivaldybės lėšų „Raseinių vandenims“, kurie savo jėgomis nuties nuotekų ir vandentiekio trasas Ariogaloje“, – dalijosi planais meras.

Šiuo metu vykdomas 14 mln. vertės projektas ir Viduklės miestelyje, Betygaloje, Šiluvoje. Meras apgailestavo, kad čia vandentiekio nuotekų įrengimas užsitęsė, nes konkursą laimėjusi firma dirbo prastai arba visai nedirbo, neatsiskaitydavo su subrangovais. Su jais nutraukiama sutartis,

Rajono meras A. Mielinis teigė, kad pernai savivaldybė iš tiesų labai taupė, tad visos jos įstaigos metus baigė beveik be įsiskolinimų

Raseiniai žvelgia į ateitį. Neseniai atlikta Raseinių miesto sporto ir laisvalaikio komplekso statybos studija

nueita ir iki teismų, tačiau jau gegužę savivaldybė planuoja pasirašyti naują sutartį su kitais rangovais. Kitose Raseinių rajono priemiestinėse gyvenvietėse minimi darbai sėkmingai juda į priekį.

Meras tvirtino, kad Raseiniai buvo tvarkomi gana gerai, bet per mažai dėmesio skirta kitoms seniūnijoms. Todėl dabar stengiamasi nukreipti jėgas į rajono seniūnijų problemas: „Ariogala buvo užmiršta, tad pradėjome daug naujų darbų, taip pat Viduklės miestelyje valomi tvenkiniai, tvarkomas parkas, norime ir kleboniją atnaujinti.“

Raseinių rajono savivaldybė daug savo lėšų skyrė gatvių apšvietimo plėtrai. Gyvenvietėse pastatytos naujos linijos, šiemet šie darbai bus tęsiami: užsibrėžta seniūnijose pastatyti bent po kelis šviestuvus. Daugiau lėšų numatyta ir gatvėms tvarkyti.

Raseinių rajono vadovas skubėjo dalytis savivaldybės planais ir sumanymais. Guodėsi, kad Vilniaus gatvė nepuošia Raseinių miesto, tačiau čia pat aiškino, kad jau parengti projektai, paskaičiavimai ir kartu su Kelių direkcija, perdavus jai minimą gatvę, bus vykdomas bendras 14 mln. Lt vertės projektas, kurio metu sutvarkius pačią gatvę, šaligatvius, apšvietimą, miestas įgis visiškai kitą vaizdą.

Raseinių rajono savivaldybės tarybos 62-ojo posėdžio darbotvarkės didžiąją dalį sudarė ugdymo ir medicinos įstaigų vadovų, mokyklų direktorių ir savivaldybės įmonių veiklos ataskaitos

KLAIPĖDOS NETENKINA ANTRAEILIS VAIDMUO SKIRSTANT VIEŠUOSIUS FINANSUS

Andrius Juškevičius

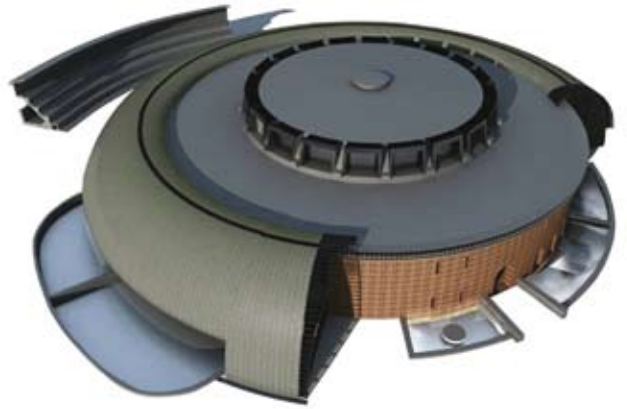
Centrinei šalies valdžiai perskirstant finansus, kurie buvo numatyti uostamiesčio viešajai infrastruktūrai ir čia veikiantiems bei planuojamiems nacionalinės reikšmės kultūros ir sporto objektams, uostamiesčio vadovai primena apie abipusių įsipareigojimų svorį.

Kultūros ministerija 2 mln. Lt sumažino lankomiausio šalyje Lietuvos jūrų muziejaus ir delfinariumo rekonstrukcijos projektų finansavimą (**nuotr.**). Šios lėšos skirtos Valdovų rūmams. Tikslinimai faktiškai koreguoja projektų eigą ir įgyvendinimo terminus – į visuomenei aktualius klausimus, kada bus įgyvendinti ambicingi sumanymai, tenka atsakyti nurodant finansavimo pokyčius. Ne išimtis yra ir investiciniai projektai, susiję su pažangia miesto plėtra. Uostamiesčio tikslinės teritorijos projektas Vidaus reikalų ministerijos buvo įvertintas palankiai, jam numatyta 100 mln. Lt Europos Sąjungos paramos lėšų. Tačiau Klaipėdos miesto savivaldybei suplanavus savo prisidėjimą prie projekto įgyvendinimo ir integruotos miesto centrinės dalies vystymo programos veiksmus šešerius metus į priekį, pradžioje aptarta suma taip pat sulaukė valdžios žirklių.

Finansavimą norima mažinti 20 proc., o iš likusiosios dalies Klaipėdai siūloma statyti ir 50 m ilgio plaukimo takelio baseiną, kuris buvo pripažintas ne tik miestui, bet ir valstybei svarbiu projektu. Pradėjus diskutuoti apie baseino statybas, jas žadėta finansuoti iš specialių Kūno kultūros ir sporto departamento lėšų.

Šis pirmenybinis objektas buvo įtrauktas į kompensavimo priemonių paketą, kurį Vyriausybė pažadėjo uostamiesčiui sudarant sąlygas Suskystintųjų gamtinių dujų (SGD) terminalo, rizikingo energetinės nepriklausomybės objekto, projektui įgyvendinti.

Uostamiesčio ir Vyriausybė taip pat buvo sutarę dėl trijų Baltijos pros-

pekto sankryžų rekonstrukcijos, Pietinio aplinkkelio ir Klaipėdos pilies bastiono komplekso atkūrimo pripažinimo valstybei svarbiais ekonominiais ir kultūriniais projektais ir atitinkamo finansavimo, galimybės finansuoti miesto socialinius ir ekonominius projektus iš Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijos gaunamo pelno dalies.

Paskutinis reikalingas leidimas SGD dujotiekio žemyninės dalies statyboms Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos išduotas šių metų vasario pabaigoje.

„Kiekvienam jo rūpesčiai atrodo svarbiausi – tai natūralu. Suprantama ir tai, kad valdant nacionalinio masto procesus visuomet atsiranda skubiai spęstinių klausimų ir darbų. Tačiau ne ką mažiau svarbus yra jų lyginamasis svoris ir dėmesys prisiimtiems abipusiems įsipareigojimams, juolab kad kalbame ne apie klaipėdietišką ambicijas, o apie miesto įgyvendinamus projektus, reikšmingus visai šaliai, – įsitikinęs Klaipėdos meras Vytautas Grubliauskas. – Uostamiesčio indėlis į valstybės išdą ir strateginę plėtrą yra deramas pagrindas nuolat kalbėti apie laukiamus atsakomuosius veiksmus ir konstruktyvaus bendradarbiavimo poreikį.“

VILNIUS LAIMĖJO IBM KONSULTACIJAS UŽ 1,35 MLN. LITŲ

Aplenkęs daugiau nei šimtą pasaulio miestų, Vilnius išsikovojo IBM Smarter Cities Challenge (angl. — IBM iššūkis išmanesniems miestams) stipendiją ir dar šiemet gaus geriausių pasaulio ekspertų iš IBM konsultacijas apie miesto transportą, jo reguliavimą, išmaniųjų sistemų tobulinimą ir tinkamą duomenų panaudojimą. Konsultacijų, kurias apmokės IBM, vertė – 500 tūkst. JAV dol. (apie 1,35 mln. Lt).

„Tokios bendrovės, kaip IBM, tarptautinių ekspertų nuomonė ir rekomendacijos Vilniui bus didelė ir svarbi pagalba tobulinant sistemas, kurios jau yra įdiegtos. Tai išskirtinė proga, kai tokio aukšto lygio specialistai pateiks idėjas, kaip toliau plėtoti ir kokias naujoves diegti miesto transporte – pradedant integruotu eismo valdymu, baigiant viešojo transporto kokybe“, – sako Vilniaus meras Artūras Zuokas.

Vilnius, išsikovojęs tokią stipendiją, atsidūrė tarp tokių miestų kaip Briuselis (Belgija), Pertas (Australija), Durbanas (Pietų Afrika) ir kt.

Pasak miesto tarybos narės, projekto „Smart Vilnius“ iniciatorės ir koordinatorės Indrės Jakaitytės, šis laimėjimas rodo, kad Vilnius, kaip išmanus miestas, įdomus pasaulinio lygio ekspertams ir vykdo teisingus pokyčius.

„Projektas „Smart Vilnius“ dar tik įsibėgėja, todėl visa komanda su nekantrumu laukiame pasaulinio lygio ekspertų išvalgų. Šeši IBM ekspertai Vilniuje praleis tris savaites, per kurias analizuos transporto sistemų duomenis, susitiks su savivaldos, verslo ir kitų susijusių organizacijų atstovais ir pateiks savo išvadas ir pasiūlymus“, – pasakojo I. Jakaitytė.

IBM viceprezidentė „Global Citizenship Initiatives“ programai Jennifer Crozier pasveikino visų miestų ir regionų atstovus, kurie laimėjo IBM Pažangesnių miestų programos stipendijas. Ji patikino, kad bendradarbiaudamos su IBM ekspertais vietos valdžios institucijos gaus vertingų patarimų, kad galėtų tinkamai plėtoti išmaniuosius sprendimus.

Iššūkis išmaniesiems miestams yra elitinė programa, kurios metu per pastaruosius trejus metus iš daugiau kaip 500 teikusių paraišką savivaldybių gauti konsultacijas atrinkta vos 116. Tai, kad IBM atrenka paraišką, reiškia miesto siekį patobulinti esamas sistemas ir taip išspręsti kylančias problemas, kurios itin svarbios gyventojams.

Savivaldybės Viešųjų ryšių skyriaus inf.

KIEK MUMS REIKIA ATLIEKŲ DEGINIMO ĮMONIŲ?

**Algis
Strelčiūnas**
Seimo narys

Matydami didelį gyventojų susirūpinimą švarios aplinkos išsaugojimu, mes – Seimo Aplinkos komiteto pirmininkas Algimantas Salamakinas ir Seimo narys Algis Strelčiūnas – kovo 19 d. surengėme konferenciją „Atliekų deginimo įmonių poreikis Lietuvoje“, kurioje šia aktualia tema kalbėjo kompetentingi, visuomenėje žinomi specialistai ir mokslininkai.

Įmonių, ketinančių statyti deginimo gamyklas ar panašius objektus, kuriuose energijai gauti kaip kuras naudojamos po rūšiavimo likusios ir perdirbti netinkamos energinę vertę turinčios komunalinės atliekos, nestinga. Pastčius tokius objektus būtina užtikrinti jų tinkamą integraciją į energetinius tinklus ir aprūpinimą komunalinėmis atliekomis kaip kuru. Specialistų skaičiavimu, Lietuvai pakanka dviejų ar trijų atliekų deginimo gamyklų. Jei įmonių skaičius būtų didesnis, šiukšles tektų importuoti iš kitų šalių. Ar Lietuvai to reikia? Ne. Todėl būtinas bendras sutarimas: kiek ir ko mums reikia.

Prof. A. Baubinas savo pranešime atkreipė dėmesį į paskutinius Atliekų tvarkymo įstatymo 4 str. pakeitimus. Pagal juos veikiančys arba statomi objektai, kuriuose energijai gaminti kaip kuras naudojamos komunalinės atliekos, iki 2015 m. sausio 1 d. turi atitikti Valstybinės reikšmės atliekų tvarkymo objektų steigimo tvarkoje Vyriausybės nustatytus kriterijus ir būti pripažinti valstybinės reikšmės atliekų tvarkymo objektais. Įgyvendinant priimtus pakeitimus bus užtikrinta komunalines atliekas deginančių įrenginių kontrolė, šalyje sureguliuotas minėtos rūšies įrenginių skaičius ir deginimo pajėgumai. Lietuva neturėtų įvežti šiukšlių iš kitų šalių. Minėtam įstatymo pakeitimui pritarė ir kiti konferencijos dalyviai.

Diskusijoje ypatingas dėmesys buvo skirtas Privalomojo aplinkos vertinimo (toliau – PAV) atlikimo procedūrai, kuri šiuo metu yra ydinga, nes PAV užsakiusi įmonė pati moka vertintojui. Todėl vienas ir tas pats vertintojas, nors ir turėdamas licenciją, atlieka PAV įvairiose srityse. Taip pat nėra įteisinta PAV rengėjų atsakomybė. Susiklosčius tokiai padėčiai tikėtis, kad užsakovas gaus objektyvią PAV ataskaitą, yra nerealu. Todėl būtina kuo skubiau tobulinti įstatymus.

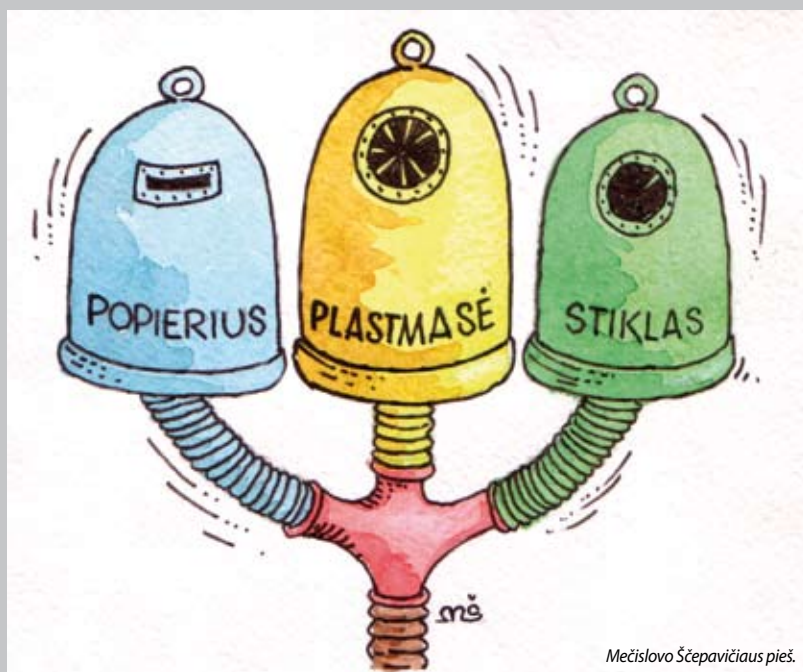
Konferencijoje pabrėžta ir tai, kad deginant komunalines atliekas išsiskiria dioksinai ir furanai – itin stabilios taršios medžiagos, kurios aplinkoje faktiškai nesuyra. Lietuvoje dioksinų tyrimai dabar neatliekami, todėl Aplinkos apsaugos kontrolė negali įvertinti šio svarbaus poveikio aplinkai.

Pranešėjas inžinierius V. Pocius pažymėjo, kad Valstybė neprognozuoja, kiek atliekų reikės tvarkyti po 20 metų. Jis mano, kad jų ne daugės, o mažės, nes šalyje mažėja gyventojų skaičius, tobulėja technologijos, diegiamos beatliekinės, atliekų rūšiavimo, antrinio panaudojimo technologijos ir pan.

Tikiuosi, kad Lietuvai nereikės pirkti deginimui tinkamų atliekų, kaip tai šiandien daro Švedijoje, Jungtinėje Karalystėje ir Vokietijoje veikiančios komunalinių atliekų deginimo įmonės, o mūsų Vyriausybės sprendimai bus gerokai įžvalgesni.

Konferencijoje dalyvavo Aukštųjų Panerių, Grigiškių, Karoliniškių, Lazdynų, Panerių, Pilaitės, Senamiesčio, Trakų Vokės, Vilkpėdės bendruomenių, „Lazdynų bendruomenės savivaldijos“, Vilniaus regiono gyventojų bendruomenių Aplinkos komiteto, gyventojų bendruomenės „Amaliai“, visuomeninio klubo „Gaublys“, Lietuvos jungtinio demokratinio judėjimo, Lietuvos vartotojų asociacijos, UAB „AF-Consult“, UAB „COWI Lietuva“, UAB „Jostra“ atstovai.

Džiugu, kad gyventojų susirūpinimas, kokioje aplinkoje mes gyvensime, išreiškia aiškia pilietinę poziciją, kuri, tikiu, lems pozityvias permainas mūsų šalyje.

Mečislavo Ščepavičiaus pieš.